

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

**LEGE pentru aprobarea Ordonanței Guvernului
privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității
crescătorilor din sectorul suin și avicol, în perioada 1 august 2022 – 31 august 2023,
în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei**

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa actului normativ: Ajutoarele de stat acordate în baza *Schemei* sunt compatibile cu piața comună în conformitate cu prevederile din secțiunea 2.1 - Cuanțumuri limitate ale ajutoarelor, pct. 62, lit.a) din Comunicarea Comisiei Europene de modificare a Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C /2023/1188 din 21 noiembrie 2023.

2.2. Descrierea situației actuale

Sprijinirea domeniului agricol, în speță sectorul zootehnic, reprezintă o prioritate a programului economic - parte componentă a Programului de guvernare 2021-2024, în condițiile în care sectorul zootehnic reprezintă un factor de importanță strategică pentru asigurarea siguranței alimentare, a materiilor prime pentru industria alimentară și pentru menținerea locurilor de muncă, sens în care trebuie să beneficieze din partea statului de politici publice care să vizeze compensarea pierderilor generate de creșterea prețurilor la furaje, energie electrică și gaze naturale.

În data de 21 noiembrie 2023, Comisia Europeană a publicat modificarea Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188), care cuprinde, printre altele, măsuri de ajutor de stat sub formă de granturi, care vor permite menținerea activității în cadrul exploatațiilor zootehnice afectate, iar solicitarea de autorizare a unor noi scheme de ajutor de stat în baza acestuia adresată Comisiei Europene trebuie realizată cât mai repede pentru a putea beneficia de un termen cât mai extins de implementare, termenul maxim permis de Cadrul temporar de criză pentru acordarea ajutoarelor de stat în baza acestuia fiind data de 30 iunie 2024.

Agresiunea armată a Rusiei împotriva Ucrainei are și va avea repercusiuni directe și indirecte asupra economiei românești în general, mai ales prin impactul asupra dinamicii prețurilor, înregistrându-se creșteri deosebit de puternice ale prețurilor la gazele naturale și energia electrică.

În contextul în care majoritatea crescătorilor de animale au fost afectați în mod deosebit și de pandemia de COVID-19, impactul combinat al creșterii costurilor la energie, gaze și furaje este resimțit cel mai puternic de către sectorul creșterii animalelor, în speță, cel suin și avicol, generând creșteri bruște ale costurilor de producție. În anumite cazuri, aceste creșteri ale

costurilor pot pune sub semnul întrebării continuarea activității, ceea ce poate antrena un impact probabil asupra ocupării forței de muncă.

Agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei a creat incertitudini economice semnificative, au perturbat fluxurile comerciale și lanțurile de aprovizionare și au condus la creșteri excepționale de mari și neașteptate ale prețurilor, în special la gaze naturale și energie electrică, dar și la numeroși alți factori de producție și la materii prime. Perturbările lanțului de aprovizionare și incertitudinea sporită au efecte directe sau indirecte care afectează sectorul de creștere a animalelor, în speță cel suin și avicol.

În lipsa adoptării unor măsuri, s-ar putea înregistra o scădere a cererii pe toate piețele importante, având drept rezultat negativ perturbări ale lanțurilor de aprovizionare, în special în ceea ce privește materiile prime și produsele.

Având în vedere că cele prezentate anterior, se impune luarea unor măsuri care să vizeze acordarea de granturi crescătorilor de suine și păsări prin schema de ajutor de stat, astfel încât aceștia să poată continua activitatea și să mențină efectivul de animale care să asigure necesarul de hrană.

Din aceste considerente, este necesar să se adopte măsuri de instituire a unor scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin și avicol, pentru perioada 01 august 2022 – 31 august 2023.

2.3. Schimbări preconizate

Scopul prezentei măsuri îl reprezintă instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin și avicol, pentru perioada 01 august 2022 – 31 august 2023, prin compensarea pierderilor generate de creșterea prețurilor la furaje, energie electrică, gaze naturale și alți factori de producție în perioada menționată anterior, situație care s-a menținut până la sfârșitul anului 2023.

Potrivit datelor furnizate de Uniunea Crescătorilor de Păsări din România (UCPR), în sectorul avicol pierderile în anii 2022 și 2023 față de anul 2021 au fost:

Pui de carne:

În perioada 2021 - 2023, costurile principalelor categorii de cheltuieli au crescut, influențând costul de producție a puilor de carne, după cum urmează: furaje de la 6,40 lei/cap, la 7,20 lei/cap, utilități de la 0,93 lei/cap, la 3,65 lei/kg cap.

Astfel costul de producție a înregistrat următoarele creșteri: 0,80 lei/cap aferent furajelor și 2,72 lei/cap aferent utilităților, rezultând o creștere totală de 3,52 lei/cap, respectiv 502,85 lei/UVM (0,007 UVM/cap), echivalent a 101,99 euro/UVM la un curs valutar de 4,93 lei/euro.

Pui de curcă:

În perioada 2021 - 2023, costurile principalelor categorii de cheltuieli au crescut, influențând costul de producție a puilor de carne, după cum urmează: furaje de la 50,43 lei/cap, la 57,5 lei/cap, utilități de la 6,13 lei/cap, la 21,40 lei/kg cap.

Astfel costul de producție a înregistrat următoarele creșteri: 7,07 lei/cap aferent furajelor și 15,27 lei/cap aferent utilităților, rezultând o creștere totală de 22,34 lei/cap, respectiv 744,66 lei/UVM (0,03 UVM/cap), echivalent a 151,03 euro/UVM la un curs valutar de 4,93 lei/euro.

Găini ouătoare:

Prețul mediu la ouă în anul 2022 a fost de 0,433 lei/ou, costul de producție în anul 2022 a fost de 0,465 lei/ou, iar diferența dintre costul de producție și prețul mediu al ouălor a fost de

0,032 lei/ou. Având în vedere că producția de ouă pe găină = 275 ouă/cap, rezultă producția de ouă / UVM = $71,4 \times 275 = 19635$ ouă / UVM.

$19635 \text{ ouă/UVM} \times 0,032 \text{ lei/ou} = 628,32 \text{ lei/UVM}$

$628,32 : 4,93 = 127,45 \text{ Euro/UVM}$

Pierdere în lei/ou a fost de: $628,32 \text{ lei/UVM}$, respectiv, $333,79 \text{ UVM} : 4,93 = 127,45 \text{ Euro/UVM}$

Găini reproducție:

Costul de producție ouă în perioada 2018 - 2021 a fost de 0,605 lei/ou, iar costul de producție ouă în perioada 2018 - 2022 - 2023 cu extra costuri energie, gaze și furaje a fost de 0,665 lei /ou

rezultând o diferență de 0,060 lei /ou și având în vedere că 1 cap = 0,014UVM, respectiv = 71,4 găini/UVM, rezultă $71,4 \text{ găini} \times 250 \text{ ouă / cap} = 17850 \text{ ouă / UVM}$ cu 0,060 lei / ou = 1071 lei/UVM, respectiv, 217,2 Euro/UVM costuri suplimentare.

În sectorul suin prețurile au crescut în septembrie 2022 față de septembrie 2021 după cum urmează: pentru furaje de la 2,35 lei/kg viu, la 3,53 lei/kg viu, pentru purcei de 25 kg de la 2,89 lei/kg viu, la 3,78 lei/kg viu, pentru gaze de la 0,01 lei/kg viu la 0,03 lei/kg viu, pentru energie electrică de la 0,06 lei/kg viu la 0,09 lei/kg viu, pentru alte cheltuieli de la 1,06 lei/kg la 1,31 lei/kg. Astfel s-a înregistrat o pierdere de 2,37 lei/kg. Luând în considerare o greutate medie la livrare de 120 kg/cap rezultă o pierdere de 284,63 lei/cap, respectiv 948,76 lei/UVM, care calculat la un curs de 4,95 lei pentru 1 euro reprezintă 191,67 euro/UVM.

De asemenea, conform datelor furnizate de asociațiile crescătorilor de suine, în perioada ianuarie 2022 - iunie 2023, costurile principalelor categorii de cheltuieli au influențat costul de producție a cărnii de porc viu, după cum urmează: furaje de la 2,59 lei/kg viu, la 3,98 lei/kg viu (în creștere cu 54,02%), purcei de 25 kg de la 2,33 lei/kg viu, la 4,45 lei/kg viu (în creștere cu 90,90%), medicamente de la 0,05 lei/kg, la 0,09 lei/kg (în creștere cu 68,99%), utilități de la 0,09 lei/kg viu, la 0,29 lei/kg viu (în creștere cu 191,05%), forța de muncă de la 0,20 lei/kg viu, la 0,36 lei/kg viu (în creștere cu 79,79%), servicii de la 0,30 lei/kg viu, la 0,65 lei/kg viu (în creștere cu 115,23%), dobânzi de la 0,09 lei/kg viu, la 0,24 lei/kg viu (în creștere cu 162,64%).

Ajutorul de stat se acordă următorilor beneficiari:

a) crescători de suine persoane juridice, întreprinderi individuale sau familiale, persoane fizice autorizate, precum și societăți agricole constituite în baza Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, care au desfășurat activitate de îngrășare și/sau reproducție a suinelor, în perioada 1 august 2022 – 31 august 2023;

b) crescători de păsări persoane juridice, întreprinderi individuale sau familiale, persoane fizice autorizate, precum și societăți agricole constituite în baza Legii nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, care au desfășurat activitate de reproducție și/sau incubaj și/sau creștere a păsărilor pentru carne sau ouă, în perioada 1 august 2022 – 31 august 2023.

Criteriile de eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească sunt următoarele:

a) să dețină exploatație autorizată sanitar - veterinar;

b) să fi desfășurat activitate de creștere și/sau reproducție a suinelor sau de reproducție și/sau incubaj și/sau creștere a păsărilor, în perioada 1 august 2022 – 31 august 2023 în exploatații autorizate sanitar - veterinar;

c) sa fie înregistrați în registrul unic de identificare, denumit în continuare RUI și să dețină cod unic de înregistrare atribuit de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură;

d) să nu se afle în lichidare sau faliment, la data de 24 februarie 2022, conform evidențelor Oficiului Național al Registrului Comerțului.

Cuantumul ajutorului este de 100 euro/UVM, echivalent în lei, ratele de conversie fiind 0,3 UVM pentru porc gras, 0,5 UVM pentru animale de reproducție, respectiv scroafe și scrofițe, 0,007 UVM pentru pui de carne și pui eclozionați, 0,03 pentru pui de curcă și pui eclozionați de curcă, respectiv 0,014 UVM pentru tineret de înlocuire și găini ouătoare, tineret de reproducție și găini rase grele.

2.4. Alte informații*)

Nu este cazul

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Beneficiile estimate prin intrarea în vigoare și aplicarea măsurilor cuprinse în prezentul proiect de act normativ au în vedere reducerea sau eliminarea consecințelor negative probabile și posibile generate de actuala situație, precum:

- menținerea sau chiar creșterea gradului de îndatorare a crescătorilor de animale vizați de prezenta schemă de sprijin, față de furnizorii de furaje, energie electrică și gaze naturale, cu posibil potențial de decapitalizare și dependență economică în piață;
- creșterea semnificativă a cheltuielilor de producție pentru producătorii agricoli care au achiziționat sau achiziționează furaje, energie electrică și gaze naturale cu prețuri crescute;
- scumpiri ale produselor agricole, și implicit creșteri prognozate ale prețurilor, cu efecte de perturbare a prețurilor la produsele procesate de industria alimentară, oferite consumatorilor finali;
- impact negativ economic și social datorită creșterilor de prețuri pentru produsele destinate consumului uman, cu risc previzibil privind o criză a prețurilor produselor și asigurarea securității alimentare;
- menținerea vulnerabilității și expunerii față de evoluțiile nefavorabile ale piețelor agricole pentru un sector important cum este cel al crescătorilor de suine și păsări, care produc pentru piață și pentru consum propriu produse de calitate.

3.2. Impactul social

Nu este cazul

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

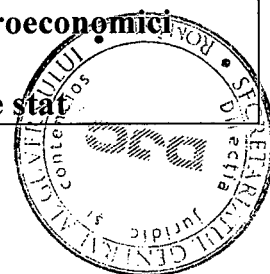
3.4. Impactul macroeconomic

Nu este cazul.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ intră sub incidența prevederilor art.49 alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, cu modificările și completările ulterioare, respectiv „(2) Cu excepția prevederilor art. 29 și a prevederilor referitoare la raportare și monitorizare, prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică ajutorului de stat sau ajutoarelor de minimis pentru agricultură și piscicultură, ajutoare pentru care Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale îndeplinește rolul de autoritate națională de contact în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile și instituțiile publice, alți furnizori de ajutor.”

Schema de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin și avicol se află în procedură de notificare la Comisia Europeană.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ stabilește un sistem de siguranță și predictibilitate privind cheltuielile angajate și obligațiile de plată ale producătorilor agricoli beneficiari ai schemei, către furnizorii de furaje, energie electrică și gaze naturale.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

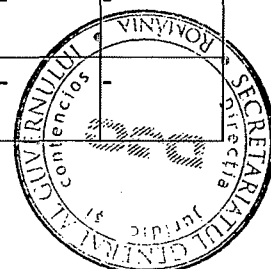
3.9. Alte informații

Nu este cazul.

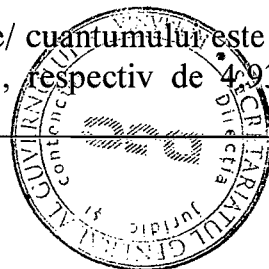
Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
2. impozit pe venit	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale	-	-	-	-	-	-
1. impozit pe profit	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. contribuții de asigurări	-	-	-	-	-	-

d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
1. buget de stat, din acesta:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugete locale:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
1. bugetul asigurărilor sociale de stat:	-	-	-	-	-	-
1. cheltuieli de personal	-	-	-	-	-	-
2. bunuri și servicii	-	-	-	-	-	-
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)	-	-	-	-	-	-
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	-	-	-	-	-	-
a) buget de stat	-	-	-	-	-	-
b) bugete locale	-	-	-	-	-	-
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	-	-	-	-	-	-
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: 1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; 2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8. Alte informații Valoarea totală maximă a schemei de ajutor de stat este de 278.628.700 lei, echivalentul sumei de 56,3 milioane euro, se asigură de la bugetul de stat în limita prevederilor bugetare aprobate Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale pe anul 2024, în cadrul capitolului 83.01 Agricultură, Silvicultură, Piscicultură și Vânătoare, titlul 40 Subvenții, articolul 40.15 Sprijinirea producătorilor agricoli. Cursul de schimb valutar euro/lei pentru calcularea valorii totale maxime/ cuantumului este cel comunicat de Banca Națională a României la data de 1 august 2023, respectiv de 4.9334 lei/euro.						

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Prezenta schemă respectă prevederile Comunicării Comisiei Europene privind modificarea Cadrului temporar de criză și de tranziție pentru măsuri de ajutor de stat de sprijinire a economiei ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, (2023/C 1188).

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

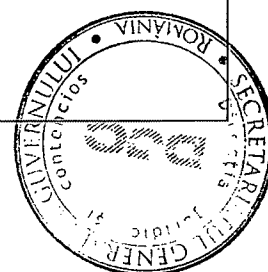
Proiectul de act normativ se supune dezbaterii în Comisia pentru Dialog Social din Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Proiectul de act normativ se transmite pentru consultare structurilor asociative parteneriale din sectorul creșterii suinelor și păsărilor.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ a fost avizat de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 109/2024.

Proiectul de act normativ a fost avizat de către Consiliul Economic și Social prin avizul nr. 731/2024.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Sunt respectate prevederile Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Acțiunea de informare s-a realizat prin afișarea proiectului pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro, la data de 10.01.2024.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ se implementează de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură și rețeaua sa teritorială.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru susținerea activității crescătorilor din sectorul suin și avicol, în perioada 1 august 2022 – 31 august 2023, în contextul crizei provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

ION-MARCEL CIOLACU

